

महाराष्ट्र विधानसभा

दुसरे अधिवेशन, २०१९

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

रत्नागिरी येथील कुष्ठ रुग्णालयातील कर्मचा-यांचे सेवानिवृत्तीवेतन अदा करण्याबाबत

(१) ६१९८ (०९-०४-२०१५). श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी येथील कुष्ठ रुग्णालयाच्या पाच कर्मचा-यांचे सेवानिवृत्तीचे ५ ते १९ महिन्यांचे वेतन शासनाकडून देण्यात आले नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू वेतनासाठी या कर्मचा-यांनी प्रजासत्ताक दिनी उपोषणाचा इशार दिला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या कर्मचा-यांना वेतन देण्यास टाळाटाळ करणा-या दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२८-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

सदर कर्मचाऱ्यांचे ५ ते १९ महिन्यांचे वेतन रक्कम रु.१०१४२०३/- दि.७.१०.२०१५ रोजी जिल्हा परिषद रत्नागिरी या कार्यालयाकडून अदा करण्यात आले आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

परंतु सदर कर्मचाऱ्यांचे वेतन रक्कम रु. १०१४२०३/- दि.७.१०.२०१५ रोजी अदा करण्यात आले.

(३) अनुदान प्राप्त नसल्याने वेतन देण्यात आले नव्हते. दि.२० ऑगस्ट, २०१५ चे शासन निर्णयाने अनुदान प्राप्त होताच दि.७.१०.२०१५ रोजी रु.१०१४२०३/- कर्मचाऱ्यांचे वेतन अदा करण्यात आले आहे.

मेळघाट (जि.अमरावती) येथील कुपोषण रोखण्यासाठी शासकीय पदांची भरती करण्याबाबत

(२) १६८५८ (१९-०८-२०१५). **अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) :** सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मेळघाट (जि.अमरावती) येथे कुपोषणामुळे होणारे मृत्यूचे प्रमाण रोखण्याकरिता आवश्यक असणारे सर्व शासकीय पदांची भरती केल्याचे शासन सांगितले असले तरी अद्यापही या दुर्गम भागात वर्ग ४ पदाची आवश्यक भरती करण्यात आली नसल्याचे माहे मे, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासन त्वरीत आवश्यक कार्यवाही करणार वा करीत आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२८-०८-२०१९) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

सुरक्षा रक्षकाची पदे कंत्राटी स्वरूपात भरलेली आहे व उर्वरीत वर्ग ४ ची पदे जिल्हा चिकित्सक स्तरावरून भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(२) होय.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील आदिवासी भागातील विविधा योजनासाठी कर्मचारी

वर्ग उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३) ५६१८६ (१२-०८-२०१६). **श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) :** सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील आदिवासी भागातील अर्भकमृत्यू आणि मातामृत्यूचे प्रमाण कमी करण्यासाठी आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात विविधा योजना कार्यान्वित असल्या तरी त्यासाठी आवश्यक तो कर्मचारी वर्ग उपलब्ध करून न दिल्याने राज्यभरातील आदिवासी भागांमध्ये बालमृत्यू आणि कुपोषणाचे प्रमाण जास्त असल्याचे माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आदिवासी विकास योजना प्रभावीपणे राबविण्यासाठी कर्मचारी वर्ग भरण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२३-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही. राज्यामध्ये सन २०१२-१३, २०१३-१४, २०१४-१५ व २०१५-१६ या वर्षांमध्ये आदिवासी क्षेत्रात जिल्ह्यांकडील प्राप्त अहवालानुसार अनुक्रमे ४५८१, ३९६२, ४१८६, व २६७९ एवढे बालमृत्यु झालेले असून, मृत्युच्या संख्येमध्ये घट झाल्याचे दिसून येत आहे.

(२) आरोग्य सेवा संचालनालय अधिनस्त गट अ ते ड संवर्गातील एकूण ५५८७ पदे मंजूर असून, त्यापैकी ३९८८६ पदे भरण्यात आलेली आहेत. तसेच रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सफाई कामगारांच्या नियुक्तीबाबत वारसा हक्क पध्दतीने नियुक्ती करण्याबाबत

(४) ६०५०१ (०१-०९-२०१६). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लाड समितीच्या शिफारशीनुसार सफाई कामगारांच्या नियुक्ती बाबत वारसा हक्काची अंमलबजावणी पुढे चालु ठेवण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक ११ मार्च, २०१६ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने सामान्य रुग्णालय बुलढाणा येथे वारसा हक्काची नियुक्ती केल्या जात नाही व सदर नियुक्त्या बुलढाणा जिल्ह्यात सुरु करणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २७ मार्च, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास जिल्हा शल्यचिकीत्सक, बुलढाणा यांना पत्र दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने अशा वारसा हक्काने नियुक्तीस प्राप्त असलेले उमेदवार दिनांक ५ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास उपोषनास बसले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(५) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने बुलढाणा जिल्ह्यातील सामान्य रुग्णालयात सफाई कामगारांची नियुक्तीबाबत वारसा हक्काची अंमलबजावणी करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-०९-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) सार्वजनिक आरोग्य विभागाचा शासन निर्णय दिनांक ७/१२/२०१७ अन्वये राज्यातील सर्व रुग्णालये व आस्थापना यासाठी आकृतीबंधानुसार मंजूर असलेली नियमित सफाईगार या रिक्त पदांवर कंत्राटी पध्दतीने सेवा न घेता सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्यक विभागाच्या दिनांक ११/३/२०१६ च्या शासन निर्णयानुसार वारसाहक्क पध्दतीने नियुक्ती करण्याबाबत निर्देश देण्यात आले आहेत.

(५) सार्वजनिक आरोग्य विभागाचा शासन निर्णय दिनांक ७/१२/२०१७ अन्वये राज्यातील सर्व रुग्णालये व आस्थापना यासाठी आकृतीबंधानुसार मंजूर असलेली नियमित सफाईगार या

रिक्त पदांवर कंत्राटी पध्दतीने सेवा न घेता सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्यक विभागाच्या दिनांक ११/३/२०१६ च्या शासन निर्णयानुसार वारसाहक्क पध्दतीने नियुक्ती करण्याबाबत दिलेल्या निर्णयानुसार जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय बुलढाणा यांचे अधिनस्त व अधिपत्याखालील रिक्त पदावर ज्येष्ठतेनुसार वारसा हक्काने २६ वारसदारांना नियुक्ती देण्यात आली असून उर्वरित ३३ उमेदवारांकरीता बुलढाणा जिल्हयांतर्गत पदे रिक्त नसल्यामुळे प्रतिक्शा यादीवर ठेवण्यात आलेआहे. मंडळांतर्गत सफाईगारांचे रिक्त पदी संबंधित वारसदारांचे विकल्प घेवून नियुक्ती देण्याची कार्यवाही चालू आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यातील शासकीय रुग्णालयांमध्ये परिचारिका, अपुरे मनुष्यबळ, डॉक्टरांच्या रिक्त पदांसह साधनसामुग्रीच्या अभावाबाबत

(५) ६०७४३ (०१-०९-२०१६). श्री.मनोहर भोईर (उरण), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यातील शासकीय रुग्णालयांमध्ये परिचारिका, अपुरे मनुष्यबळ, डॉक्टरांची रिक्त पदे तसेच पुरेशा साधनसामुग्रीचा अभावामुळे येथील रुग्णांना खाजगी रुग्णालयात जावे लागत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू तालुक्यातील चारही शासकीय रुग्णालयांमध्ये एकही भूलतज्ञ नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार या रुग्णालयांतील रिक्त पदे भरणेबाबत व आवश्यक त्या सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासन कोणती कार्यवाही करित आहे वा करणार आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-०९-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) ग्रामीण रुग्णालयाच्या आकृतीबंधानुसार तेथे भूलतज्ञ हे पद मंजूर नाही.

(३) व (४) सन २०१६ च्या भरती प्रक्रियेनुसार जून २०१८ पर्यंत रिक्त पदे भरण्यात आली होती. उर्वरित रिक्त पदे पदोन्नती/बदली व पदभरती प्रक्रियेने भरण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

आर्थिक दृष्ट्या दुर्बळ रुग्णांना आजारांकरिता महात्मा फुले जीवनदायी कॅशलेस आरोग्यविमा विकसित व विकसनशील अशा शासकीय रुग्णालयातून लागू करण्याबाबत

(६) ६५४७४ (२७-०१-२०१७). श्री.अबू आजमी (मानखूद शिवाजीनगर), डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले), श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बळ घटकांना जवळपास पहिल्या टप्प्यातील १२०० आजाराकरिता महात्मा फुले जीवनदायी कॅशलेस आरोग्य विमा विकसित व विकसनशील अशा शासकीय रुग्णालयातून लागू करण्याची मागणी विविध स्वयंसेवी संस्था, जनप्रतिनिधी यांनी मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री, मा.वैद्यकीय शिक्षण मंत्री, संबंधित प्रशासकीय विभागाचे संचालक जिल्हा आरोग्य अधिकारी आणि अधिनस्त असलेल्या उप आरोग्य केंद्र प्रमुख संबंधित आरोग्य संचालनालयाचे प्रमुख तथा प्रभारी वैद्यकीय अधिकारी यांच्याकडे दिनांक १९ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास केली असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी सार्वजनिक आरोग्य व वैद्यकीय शिक्षण विभागाच्यावतीने तसेच जनप्रतिनिधी व जागृत नागरिकांच्या संघटनेने सदर बाब वेळोवेळी निदर्शनास आणली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर बाबतीत सखोल चौकशीअंती काय निष्पन्न झाले व त्याबाबत सार्वजनिक आरोग्य व वैद्यकीय शिक्षण विभागाच्या कार्यक्रमाची ठोस कार्यवाही कधीपासून सुरु करण्यात येईल वा येत आहेख
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) सदर निवेदन प्राप्त झाल्याचे दिसून येत नाही.

राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेतील उपचारांमध्ये वाढ करून ११०० उपचार अंतर्भूत असलेली महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजना राबविण्यास दिनांक ०४.०८.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. परंतू प्रशासकीय कारणांमुळे सदर योजनेची अंमलबजावणी होऊ शकलेली नाही.

राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेतील मुळ तरतुदी कायम ठेवून सदर योजना महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजना या नावाने दि. १.०४.२०१७ पासून राबविण्यात येत आहे. महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजनेतर्गत राज्यातील दारिद्र्य रेषेखालील पिवळी, अंत्योदय अन्न योजना, अन्नपूर्णा योजना शिधा-पत्रिकाधारक कुटुंबे आणि दारिद्र्यरेषेवरील (रु.१ लक्षापर्यंत वार्षिक उत्पन्न असलेल्या) केशरी शिधापत्रिकाधारक कुटुंबे व शेतकरी आत्महत्याग्रस्त १४ जिल्ह्यातील शुभ्र शिधा-पत्रिकाधारक शेतकरी कुटुंबांना महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजनेतर्गत विमा संरक्षणाद्वारे वैद्यकीय सेवा पुरविण्यात येतात. सध्या या योजनेतर्गत ३० निवडक विशेष सेवांतर्गत ९७१ प्रकारचे गंभीर व अधिक खर्चिक उपचार व १२१ शस्त्रक्रिया पश्चात सेवांचा (फॉलोअप) समावेश असून लाभार्थी रुग्णांना ४८४ अंगीकृत शासकीय व खाजगी रुग्णालयामधून रोख रक्कमरहित (कॅशलेस) या वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्यात येतात. योजनेच्या लाभार्थ्यांस वैध शिधापत्रिका (पिवळी, अंत्योदय, अन्नपूर्णा व

केशरी) व फोटो ओळखपत्राच्या आधारे अंगीकृत रुग्णालयांमधून उपचार अनुज्ञेय आहेत. योजनेतर्गत वार्षिक विमा संरक्षण रक्कम प्रति वर्ष/ प्रति कुटुंब रु.१.५० लक्ष एवढ्या मर्यादेपर्यंत मोफत उपचार अनुज्ञेय असून मुत्रपिंड प्रत्यारोपणासाठी सदर मर्यादा रु. २.५० लक्ष एवढी आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यात आशावर्कर्स युनियने थकीत मानधन आणि अन्य प्रलंबित मागणीसाठी काढलेला मोर्चा

(७) ७६२६३ (१५-०४-२०१७). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर (चंदगड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर आशा वर्कर्स युनियनच्या वतीने थकीत मानधन आणि अन्य मागण्याबाबत जिल्हा परिषदेवर माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यानच्या मोर्चा काढला, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या मोर्चेकरांच्या मागण्या कोणकोणत्या आहेत,
- (३) असल्यास, कोणकोणत्या मागण्या मान्य करण्यात आल्या व उर्वरित मागण्यांच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) मोर्चेकरांच्या मागण्या खालीलप्रमाणे आहेत :-

- १) राष्ट्रीय अभियान आरोग्य कायमस्वरूपी करा. आशा व गटप्रवर्तक यांना सेवेत कायम करा.
- २) गटप्रवर्तक यांना शैक्षणिक पात्रतेनुसार वेतन लागू करावे. तसेच ४५ व्या अ.भ.श्रमपरिषदेच्या शिफारशी लागू करून अंमलबजावणी करा.
- ३) आशा व गटप्रवर्तक यांना विमा, पेंशन, बोनस, ग्रॅज्युईटी यासानख्या सामाजिक सुरक्षा लागू करण्यासाठी "आशा" संजिवनी कल्याणकारी मंडळाची स्थापना करावी.
- ४) आशांना मोबदला महिन्याच्या महिन्याला द्या. चिरायू योजनेचा लाभ सरसकट देण्यात यावा.
- ५) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियानासाठी राज्य सरकारने स्वनिधीतून जादा तरतूद करावी.
- ६) आशांना महिन्याला १० हजार व गटप्रवर्तक यांना १५ हजार किमान वेतन लागू करा.
- ७) HBNC सह इतर स्टेशनरी तात्काळ पुरवठा करा.
- ८) JSY मधील APL BPL भेद रद्द करा. आशा संजिवनी प्रभावीपणे राबवा.
- ९) आशा व गटप्रवर्तक यांच्या मोबाईल भत्यात वाढ करून मासिक ५०० रु.द्यावा.
- १०) आशांना मासिक बैठक भत्ता १५० वरून ५०० रु. करा.

- ११) शहरी आरोग्य अभियानांतर्गत काम करणाऱ्या आशांना तात्काळ प्रशिक्षण देऊन मोबदला द्या. यापूर्वीचे थकित मोबदला द्या.
- १२) आशा व गटप्रवर्तकांना स्वतंत्र संगणक देण्याची अवस्था करावी.
- १३) आशा व गटप्रवर्तक यांना प्रसुती रजा, भर पगारी सहा महिने करावी.
- १४) स्थानिक समस्या सोडविण्यासाठी तालूकास्तरीय संयुक्त बैठका आयोजित कराव्यात.
- (३) त्यांच्या मागण्यांपैकी काही मागण्या मान्य करण्यात आल्या आहेत. उर्वरित मागण्यांवर नियमानुसार अंमलबजावणी करण्यात येत आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात बंधपत्रित अधिपारीचारीकांच्या सेवा नियमित करण्याबाबत

(८) ७७८०६ (१८-०४-२०१७). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात बंधपत्रित अधिपारीचारीकांच्या सेवा नियमित करण्यासंदर्भात मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांनी दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास संबंधित अधिकाऱ्यांसमवेत बैठक घेतली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बंधपत्रित अधिपारीचारीकाना त्या सेवेत लागलेल्या दिनांकापासून नियमित करण्यासाठी तसेच तोंडी परीक्षा घेवून नियमित करण्यासाठी आरोग्य संचालनालयाने शासनास प्रस्ताव सादर करावा असे आदेश मा. मंत्री महोदयांनी या बैठकीत दिले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणीचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाला आहे काय,
- (४) असल्यास, शासनाने या संदर्भात काय कार्यवाही केली आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) सदर प्रकरणी मा.मंत्री यांचेकडे लोकप्रतिनिधी, संघटना प्रतिनिधी व अधिकारी यांचेकडे झालेल्या बैठकीत सदर मागणी करण्यात आली होती तथापि, मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्देश व अधिसूचित सेवाप्रवेश नियम यानुसार तोंडी परीक्षा घेऊन बंधपत्रित अधिपरिचारिकांना सेवेत लागलेल्या दिनांकापासून नियमित करणे शक्य नसल्याचे स्पष्ट करण्यात आले.
- (३) व (४) शासनास सेवानियमित करणेबाबत निर्णय घेण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील सर्व जिल्हा व उपजिल्हा रुग्णालयांमधील समुपदेशकांच्या
मानधनामध्ये कपात केल्याबाबत

(९) ७७८१३ (१८-०४-२०१७). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), श्री.शिरीषदादा चौधरी (अमळनेर), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राष्ट्रीय असंसर्गजन्य रोग नियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत माहे जून, २०१२ मध्ये वा त्यादरम्यान राज्यातील सर्व जिल्हा व उपजिल्हा रुग्णालयांमध्ये समुपदेशक नेमण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या समुपदेशकांना देय मानधनात NRHM च्या सूचनानुसार दरवर्षी ८% वाढ करणे आवश्यक असतानाही प्रत्यक्षात त्यांच्या मानधनात कपात करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या समुपदेशकांना २०१५-१६ मध्ये रु.१४२०८/- इतके मानधन देण्यात आले होते. मात्र २०१६-१७ मध्ये हे मानधन रु.१०,०००/- इतके करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या समुपदेशकांना NRHM च्या सूचनानुसार मानधन देण्यात यावे व त्यांच्या मानधनात कपात करू नये अशी मागणी सदर लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांचेकडे केली, हे खरे आहे काय,

(५) असल्यास, शासनाने या संदर्भात काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

NPCDCS कार्यक्रम कार्यान्वित १७ जिल्ह्यांमध्ये समुपदेशक यांची नियुक्ती ही टप्प्याटप्प्याने करण्यात आलेली आहे.

(२) व (३) समुपदेशकांची नियुक्ती कंत्राटी तत्वावर असून केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या कृती आराखड्यामध्ये त्यांना मानधन दिले जाते. सन २०१६-१७ च्या कृती आराखड्यात केंद्र शासनाने वाढीव मानधन प्रस्ताव मान्य केला नाही.

(४) हे खरे आहे.

(५) केंद्र शासनास मानधन वाढीबाबत सन २०१६-१७ व सन २०१७-१८ च्या कृती आराखड्यातही विनंती करण्यात आली आहे.

राष्ट्रीय आरोग्य अभियांनामार्फत मंजूर निधी प्राप्त होण्यास विलंब होत असल्याबाबत

(१०) ७८५३५ (१८-०४-२०१७). कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याच्या अर्थसंकल्प २०१६-१७ मध्ये सामाजिक क्षेत्रासाठी अपुरी तरतूद करण्यात आली असून राष्ट्रीय आरोग्य अभियांनामार्फत मंजूर निधी प्राप्त होण्यास विलंब होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

वि.स. ५९४ (९)

- (२) असल्यास, राष्ट्रीय आरोग्य अभियानासाठी वर्षभरासाठी असलेला निधी हा शेवटच्या २-३ महिन्यामध्ये प्राप्त होतो आणि तो खर्च तातडीने करावा लागत असल्याने त्याचा दर्जा राखण्यासाठी अधिकाऱ्यांना अत्यंत अडचणी येत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राष्ट्रीय आरोग्य अभियानाचा मंजूर निधी त्वरीत वितरीत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२७-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

सन २०१६-१७ सामाजिक क्षेत्रासाठी आवश्यकता तरतुद अर्थसंकल्पिय अंदाजपत्रकात केलेली आहे. तसेच मंजूर निधी विलंबाने प्राप्त होत नसून विहित मुदतीत प्राप्त झालेला आहे. (२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वाशिम येथील जिल्हा सामान्य रुग्णालयामधील रिक्त पदांबाबत

(११) ८१६५२ (१८-०४-२०१७). श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वाशिम येथील जिल्हा सामान्य रुग्णालयामध्ये सी.टी. स्कॅन विभागात क्ष-किरण शास्त्रज्ञ-२, क्ष- किरण तंत्रज्ञ-३, अभिलेखापाल-१ अधिपरिचारीका-१, कक्ष सेवक-२ ही ९ पदे रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सी.टी.स्कॅन विभागातील रिक्त पदे भरण्या संदर्भात जिल्हा शल्यचिकित्सकामार्फत शासनाला दर महिन्याला अहवाल पाठविण्यात येतो, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर रिक्त पदे भरणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२८-०८-२०१९) : (१) हे अशंत: खरे आहे.

- क्ष किरण शास्त्रज्ञांच्या दोन मंजूर पदावर सद्यस्थितीत तात्पुरत्या स्वरूपात वैद्यकीय अधिकारी कार्यरत आहेत उर्वरीत ७ पदे रिक्त आहेत.
- (२) होय, हे खरे आहे.
- (३) सी.टी.स्कॅन मशीन उपलब्ध नसल्याने सदर पदे भरण्यात आली नव्हती. सी.टी स्कॅन मशीन पुरवठा करण्याबाबत आदेश देण्यात आलेले आहे व रिक्त पदे भरतीची कार्यवाही सुरु झालेली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वैद्यकीय नमुन्यांच्या चाचण्या करण्यासाठी प्रत्येक रुग्णालयात
वैद्यकीय प्रयोग शाळा सुरु करण्याबाबत**

(१२) ८४९१४ (१९-०८-२०१७). श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी), श्री.अशोक पाटील (भांडूप पश्चिम), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), डॉ.राहुल पाटील (परभणी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शहर तसेच ग्रामीण भागातील शासकीय रुग्णालयात रक्त, लघवी तसेच अन्य वैद्यकीय नमुन्यांच्या चाचण्या करण्यासाठी प्रत्येक रुग्णालयात वैद्यकीय प्रयोग शाळा सुरु करण्याबाबत शासनाच्या आरोग्य संस्थेने मे.एच.एल.ए ल.लाईफकेअर लि. या कंपनीसोबत करार केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रुग्णांना रक्त, लघवी तसेच अन्य तपासणीचा अहवाल थेट देण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबतच्या उपक्रमाची अंमलबजावणी व त्यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कोणती सक्षम यंत्रणा उभारण्यात आली आहे वा त्यानुषंगाने याचे एकूण स्वरूप काय आहे ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२७-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) रुग्णांना आरोग्य संस्थांमार्फत अहवाल देण्यात येणार आहे.

(३) सदर प्रकल्प हा २३१४ संस्थांमध्ये सुरु करण्यात आलेला आहे. एकूण ४६ चाचण्या केल्या जातात. नमुने गोळा करून चाचणीचा अहवाल संबंधित संस्थेस e-mail वर पाठविण्यात येतो.

प्रकल्पासाठी Online Dash Board तयार करण्यात आलेले असून त्याद्वारे Reporting वेळेत होत आहे किंवा कसे?, कोणत्या आरोग्य संस्थेमध्ये कोणत्या व किती चाचण्या करण्यात येत आहेत?, तसेच देयकाचा विलंब आकार व देय रक्कम ठरविणे, या सर्व बाबी Online Dash Board द्वारे नियंत्रित करण्यात येत आहे.

क्षयरोग समुपदेशकांची नेमणूक करण्याबाबत

(१३) ८६१३३ (१९-०८-२०१७). श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) क्षयरोगाची लागण झाल्यामुळे कुटुंबातून बाहेर काढलेल्या रुग्णांना रुग्णालयातील समुपदेशकांकडून दिलासा दिला जातो परंतु मागील सहा महिन्यांपासून पाचपैकी तीनच समुपदेशक कार्यरत असल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच माहे जानेवारी ते ऑक्टोबर २०१४ या कालावधीत ३ तसेच सन २०१३ मध्ये ४ व सन २०११ मध्ये ५ रुग्णांनी आत्महत्या केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या क्षयरोगग्रस्त रुग्णांना समुपदेशन करण्यासाठी अधिक समुपदेशकांची भरती करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२८-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) माहे जानेवारी ते ऑक्टोबर २०१४ या कालावधीमध्ये ३ तसेच सन २०१३ मध्ये ५ रुग्णांनी आत्महत्या केलेली आहे व सन २०११ मध्ये कोणत्याही रुग्णांनी आत्महत्या केलेली नाही.

(३) क्षयरोग रुग्णालय समूह, मुंबई येथील रुग्णांचे व रुग्णांच्या नातेवाईकांचे दर आठवडयातून एकदा "मेडिसिन्स सेन्स फ्रॉन्टियर्स (MSF)" टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशियल सायन्सेस (TISS), व सुधारित राष्ट्रीय क्षयरोग नियंत्रण कार्यक्रम विभागातर्फे नियुक्त केलेले सहा समुपदेशक सल्लागार समुपदेशन करित आहेत.

तसेच सर्व क्षयरुग्णांना वैद्यकीय अधिकारी व आरोग्य परिचारीकातर्फे नियमितरित्या वैद्यकीय तपासणी तसेच समुपदेशन करण्यात येते. त्याशिवाय सदर तज्ञ समुपदेशकांमार्फत सुध्दा नियमितरित्या तसेच गरजेनुसार क्षयरुग्णांना व त्यांचे नातेवाईकांना समुपदेशन करण्यात येते.

तसेच नियमित औषधोपचाराचे व आहाराचे महत्त्व समजावून रुग्णांस बरे करण्याविषयी प्रयत्न केले जातात. यामुळे रुग्णांचे मनोदैर्य वाढून त्यांचा आजार बरा होण्यास मदत होते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर मनोरुग्णालयातील दोन परिचारिकांचे बदली आदेश रद्द केल्याबाबत

(१४) ९२७४८ (२१-०८-२०१७). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर मनोरुग्णालयात कार्यरत आलेल्या दोन परिचारिकांचे जिल्हास्तरावर मानसोपचार उपचारांचा दर्जा वाढविण्यासाठी शासकीय नियमानुसार भंडारा आणि गडचिरोली येथे माहे मार्च, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान बदली करण्यात आली असता अवघ्या दोनच महिन्यात अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने दोन्ही परिचारिकांचे बदलीचे आदेश रद्द करून त्यांना पुन्हा नागपूर मनोरुग्णालयात कार्यरत राहण्याचे आदेश देण्यात आल्याची माहिती दिनांक २७ जून, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नागपूर शहरात असलेल्या शासकीय रुग्णालयात येण्यासाठी अनेक परिचारिका इच्छुक असतानाही त्यांना डावलून दोन्ही परिचारिकांच्या बदलीचे आदेश अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने रद्द करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी करून संबधित दोषी अधिकारी व कर्मचाऱ्यांवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२८-०८-२०१९) : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

प्रादेशिक मनोरुग्णालय, नागपूर येथील ३ परिचारिकांची दि.३१ मे, २०१६ च्या आदेशान्वये भंडारा व गडचिरोली येथे प्रशासकीय बदली करण्यात आली होती. यानंतर दोन मनोरुग्ण तज्ञ परिचारिका यांची दि.३१ मे, २०१७ च्या आदेशान्वये प्रादेशिक मनोरुग्णालय नागपूर येथे पुन्हा विनंती बदली करण्यात आली आणि तिसरी परिचारिका यांची बदली त्यांच्या विनंतीनुसार दि.८.१.२०१७ च्या आदेशान्वये रद्द करण्यात आली होती.

- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शासकीय रुग्णालयात औषधांचा तुटवडा असल्याबाबत

(१५) १४३२८ (२१-०८-२०१७). श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शासकीय रुग्णालयात सर्पदंशावर अॅण्टी स्नेक वे नॉम सेरम-१० नावाच्या लसीची तुटवडा असल्याने रुग्णांना जीव गमवावा लागल्याचे माहे जुलै, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, औरंगाबाद जिल्हयातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात सर्पदंश व कर्करोगांच्या आजारांवरील औषधे उपलब्ध नसल्याने रुग्णांना खाजगी मेडीकल मधुन औषधे विकत घेण्याचा सल्ला या रुग्णालयातील वैद्यकीय अधिकारी देत असल्याने रुग्णांचे आर्थिक नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर रुग्णालयामध्ये औषधांचा साठा उपलब्ध करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२७-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

औरंगाबाद जिल्हयातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रामध्ये अॅण्टी स्नेक वेनम सेरम-१० मि.ली. एकूण १४९२ व्हायल एवढा शिल्लक साठा उपलब्ध होता, कर्करोग या आजारावर प्राथमिक आरोग्य केंद्रामध्ये औषधोपचार केला जात नाही. त्यामुळे खाजगी मेडीकल मधून औषधे विकत घेण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

- (३) शासन पत्र दिनांक १७.९.२०१७ अन्वये प्राप्त निधीच्या १०% ते २०% पर्यंत निधी स्थानिक स्तरावर खर्च करण्यास परवानगी दिली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक जिल्हा रुग्णालयात दरमहा सुमारे ३० बालमृत्यू होत असल्याबाबत

(१६) ९५१५८ (२७-१२-२०१७). श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नाशिक जिल्हा रुग्णालयात दरमहा सुमारे ३० बालमृत्यू होत असून माहे ऑगस्ट, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान हे प्रमाण वाढून ५५ झाले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या जिल्हा रुग्णालयात महिलांच्या प्रसूतीसाठी तसेच नवजात बालकांसाठी विशेष प्रकल्प राबविण्याचा गेल्यावर्षी निर्णय घेण्यात आला असून त्यासाठी २१ कोटी रुपयांची तरतूदही करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकल्पासाठी १६ झाडे तोडण्याची गरज असतानाही नाशिक महानगरपालिकेने परवानगी नाकारल्याने सदर प्रकल्प प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी करून सदर प्रकल्प मार्गी लावण्यासाठी पालिकेकडून झाडे तोडण्याची परवानगी मिळवून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) नाही.

माहे एप्रिल ते ऑगस्ट, २०१७ मध्ये नाशिक जिल्हा रुग्णालयामध्ये ३४५ गंभीर आजारी नवजात अर्भके दाखल झाली होती. त्यापैकी ५५ बालकांचा उपचारा दरम्यान दुर्दैवी मृत्यु झाला आहे.

- (२) होय, हे अंशतः खरे आहे.
- (३) व (४) नाही, हे खरे नाही.

नगर सचिव महानगरपालिका, नाशिक यांच्या वृक्ष प्राधिकरण समितीने एकूण ३० झाडांपैकी २७ झाडे रिप्लॅन्ट करणे व ३ झाडांची तोड करण्यास मा.उच्च न्यायालयाच्या अंतिम परवानगीच्या अधिन राहून परवानगी दिली असून, दिनांक १०/०६/२०१८ पासून प्रस्तावित माता व बाल संगोपन केंद्राच्या (MCH Wing) नवीन इमारतीच्या बांधकामासाठी खोदाईचे काम सुरु करण्यात आले आहे.

- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

दोडी (ता.सिन्नर, जि.नाशिक) येथील ग्रामीण रुग्णालयातील

अपुन्या वैद्यकीय सुविधांबाबत

(१७) ९५३९७ (२७-१२-२०१७). श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सिन्नर (जि.नाशिक) तालुक्यातील नाशिक-पुणे महामार्गावरील दोडी ग्रामीण रुग्णालय परिसरातील २० ते २५ गावांतील रुग्णांना सोयीचे रुग्णालय असून येथे औषधांचा अपुरा साठा, वैद्यकीय अधीक्षक गट-अ, वैद्यकीय अधीक्षक वर्ग-१ पदे रिक्त असल्यामुळे गरजू रुग्णांना वैद्यकीय सेवा उपलब्ध होत नाही, रुग्णांची गैरसोय होत असल्याचे दिनांक २१ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय
- (२) असल्यास, शासकीय रुग्णालयात अपुऱ्या वैद्यकीय सुविधा असल्याने असंख्य रुग्णांना खाजगी रुग्णालयात दाखल करावे लागते, हे ही खरे आहे काय
- (३) असल्यास, सदर ग्रामीण रुग्णालयातील रिक्त पदे तातडीने भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२३-०८-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

ग्रामीण रुग्णालय, दोडी, जि.नाशिक हे ३० खाटांचे रुग्णालय कार्यान्वित असून या रुग्णालयात अत्यावश्यक असलेली औषधी व साहित्य सामुग्री पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध आहेत.

शासन निर्णय दि.८.५.२०१८ अन्वये डॉ. राजकुमार ज-हाड(बालरोग तज्ञ) यांची वैद्यकीय अधीक्षक (गट-अ) पदावर नियुक्त झाले असून वैद्यकीय अधिकारी(गट-अ) चे रिक्त पदाबाबत शासन परिपत्रक २४.६.२०१६ अन्वये जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेल्या समितीमार्फत सदर पद भरण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) दि.८.५.२०१८ पासून वैद्यकीय अधीक्षक (गट-अ) पदावर नियुक्ती देण्यात आली असून वैद्यकीय अधिकारी (गट-अ)च्या रिक्त पदाबाबत शासन परिपत्रक २४.६.२०१६ अन्वये जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेल्या समितीमार्फत सदर पद भरण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

**मुंबई गोवा महामार्गावरील महाड येथील ग्रामीण रुग्णालय व ट्रामा सेंटर
मधील रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(१८) ९५६३० (२७-१२-२०१७). श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई गोवा महामार्गावरील महाड (जि.रायगड) तालुक्यातील ग्रामीण रुग्णालयात २७ मंजूर पदांपैकी ६ रिक्त पदे व ट्रामा सेंटर मधील ११ रिक्त पदांपैकी ७ रिक्त पदे अद्यापही न भरल्यामुळे अपघातग्रस्त रुग्णांची गैरसोय होत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ट्रामा केअर सेंटर व ग्रामीण रुग्णालयात येणा-या दररोज ३००-४०० बाह्य रुग्णांची तपासणी केली जात असून गरोदर माता, सर्पदंश, विंचूदंश, श्वानदंश तसेच शस्त्रक्रिया अपघातग्रस्त रुग्णांवर उपचार करण्यासाठी तज्ञ डॉक्टरांची व इतर मंजूर रिक्त पदे न भरल्यामुळे रुग्णांची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अपघातग्रस्त व इतर रुग्णांना रुग्ण सेवा पुरवण्यासाठी रिक्त पदे तातडीने भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२८-०८-२०१९) : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

ग्रामीण रुग्णालय, महाड येथे गट अ च्या ४ मंजूर पदांपैकी ४ पदे भरलेली आहेत. गट ब चे १ पद मंजूर असून ते पद भरलेले आहे. गट क च्या १६ मंजूर पदांपैकी १५ पदे भरलेली असून १ पद रिक्त आहे व गट ड च्या ७ मंजूर पदांपैकी ४ पदे भरलेली असून ३ पदे रिक्त आहेत. ट्रामा केअर सेंटर येथे गट अ च्या ५ मंजूर पदांपैकी २ पदे भरलेली असून ३ पदे रिक्त आहेत. गट क च्या ५ मंजूर पदांपैकी २ पदे भरलेली असून ३ पदे रिक्त आहेत व गट ड चे १ पद भरलेले आहे. तथापि, रिक्त पदांच्या जागेवर एनआरएचएम अंतर्गत विशेषज्ञांच्या सेवा उपलब्ध करून घेण्यात येतात. त्यामुळे रुग्णांवर योग्य ते उपचार करण्यात येत असून रुग्णांची गैरसोय होत नाही.

(३) गट अ ची रिक्त पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे. तज्ञ डॉक्टरांची व इतर रिक्त असली तरी एनआरएचएम अंतर्गत विशेषज्ञांच्या सेवा व उपलब्ध अधिकारी/कर्मचारी यांच्याकडून रुग्णसेवा पुर्णक्षमतेने देण्यात येत आहे. तसेच गट क व ड पदे पदोन्नतीने /बदली व पदभरतीची भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक विभागातील आरोग्य अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(१९) ९६८७७ (२७-१२-२०१७). श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक विभागातील आरोग्य अधिकाऱ्यांची ३९४ तर गट ड ची ६३९ अशी एक हजार पदे रिक्त असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय.

(२) असल्यास, सदरहू रिक्त पदे भरली जावीत यासाठी शासनाकडे तसा प्रस्ताव आरोग्य विभागाने सादर केलेला आहे, हे ही खरे आहे काय.

(३) असल्यास, सदरची रिक्त पदे तातडीने भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

आरोग्य सेवा संचालनालयाने दि. १८.७.२०१८ च्या पत्रान्वये गट-क व गट-ड संवर्गातील प्रशासकीय सेवेशी संबंधित १०० टक्के रिक्त पदे सरळसेवेने भरणेबाबतचा प्रस्ताव सादर केला आहे.

(३) आरोग्य विभागातील जिल्हा शल्यचिकित्सक संवर्गातील ५९ पदे पदोन्नतीने भरण्यात आली आहेत. तसेच महाराष्ट्र वैद्यकीय व आरोग्य सेवा, गट-अ (वेतनश्रेणी रु.१५६००-३९१०० ग्रेड पे रु.६६००) मधील जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा आरोग्य अधिकारी व विशेषज्ञ संवर्गातील रिक्त पदे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कार्यक्षेत्रून दि.३०.९.२०२१ पर्यंत वगळून ती पदे स्वतंत्र निवड मंडळामार्फत भरण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार स्वतंत्र निवड मंडळाची स्थापना करण्यात येऊन पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच पदोन्नती कोट्यातील रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

महाराष्ट्र वैद्यकीय व आरोग्य सेवा, गट-अ (ग्रेड पे रु.५४००) मधील ८७७ रिक्त पदे भरण्यासाठी दि. २७.१२.२०१८ रोजी जाहिरात प्रसिध्द केली असून पुढील कार्यवाही सुरु आहे.

सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत वैद्यकीय सेवेशी संबंधित असलेली सरळसेवेची रिक्त पदांच्या १०० टक्के पदभरतीस मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार गट-क व गट-ड संवर्गातील रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही उपसंचालक स्तरावर सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला शहरातील ग्रामिण रुग्णालयासाठी शहरा बाहेर ६ कि.मी. अंतरावरील

मौजे शिरला येथील प्रस्तावित भुखंड गैरसोईचा असल्याबाबत

(२०) १९८०३ (०२-०१-२०१८). श्री.बळीराम सिरसकार (बाळापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला शहरातील ग्रामिण रुग्णालयासाठी शहरा बाहेर ६ कि.मी. अंतरावरील मौजे शिरला येथील प्रस्तावित भुखंड गैरसोईचा असल्यामुळे नागरिक व लोकप्रतिनिधींनी विरोध दर्शविला आहे हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, उक्त गावाऐवजी अकोला शहरात विना वापर पडून असलेली पाटबंधारे विभागाची जागा उपलब्ध करून देण्याचा प्रस्ताव देण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शहरातील सर्व सामान्य रुग्णांच्या सुविधेसाठी शहरातील जागा उपलब्ध देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२२-०८-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) पाटबंधारे विभागाची जागा दि. ०१.०४.२०१६ पासून विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांच्याकडे वर्ग झाली असून सदर जमीन कोणालाही भाड्याने देण्यात येऊ नये असा निर्णय विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या दि. २१.०१.२०१७ च्या बैठकीत झाल्यामुळे सदर जागा ग्रामीण रुग्णालय, पातूर करीता देणे शक्य नसल्याचे पाटबंधारे विभागाने दि.१८.०९.२०१७ च्या पत्रान्वये कळविले आहे. सबब दि. १८.११.२०१७ रोजी स्थानिक लोकप्रतिनिधींसह जिल्हा शल्य चिकित्सक, अकोला, उपविभागीय अधिकारी बाळापूर व नगराध्यक्ष पातूर यांच्या बैठकीत नगर परिषद पातूर च्या हद्दीतील एकूण ९९.० हे. आर. क्रिडांगणाची जागा ग्रामीण रुग्णालय, पातूर करीता उपलब्ध करून देण्याचा निर्णय झाला. सदर जागा उपलब्ध करून घेण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अचलपूर (जि.अमरावती) उपजिल्हा रुग्णालय येथे डायलेसिस सेंटर सुरु करण्याबाबत

(२१) १००४८७ (०४-०१-२०१८). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अचलपूर (जि.अमरावती) उपजिल्हा रुग्णालय येथे डायलेसिस सेंटर सुरु करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १९ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांचेकडे केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या संदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२३-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

भंडारा व पवनी ग्रामीण भागातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात ग्लूकोस्ट्रीप उपलब्ध नसल्याबाबत

(२२) १०१९८४ (०३-०१-२०१८). श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भंडारा व पवनी ग्रामीण भागातील रुग्णांची शुगर तपासणी प्राथमिक आरोग्य केंद्राकडून मोफत केली जाते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान भंडारा व पवनी ग्रामीण भागात ग्लूकोस्ट्रीप प्राथमिक आरोग्य केंद्रात उपलब्ध नसल्याने खाजगी रुग्णालयांकडून रुग्णांची आर्थिक लुट होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

वि.स. ५९४ (18)

- (३) असल्यास, शासन प्राथमिक आरोग्य केंद्राला ग्लूकोस्ट्रीप पुरविणार आहे काय,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२२-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) राज्यस्तरावरून हाफकिन- जैवऔषध निर्माण महामंडळ या संस्थेमार्फत ग्लूकोस्ट्रीप खरेदी प्रक्रिया अंतिम टप्प्यात असून पुरवठा करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील रुग्णालयात स्वतंत्र तक्रार निवारण यंत्रणा निर्माण करण्याबाबत

(२३) १०२७०० (०४-०१-२०१८). श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील खाजगी व कॉर्पोरेट रुग्णालयात भरमसाठ वैद्यकीय देयके आकारून रुग्णांच्या दयनीय अवस्थेबाबतच्या तक्रारी नागरिकाकडून शासनाकडे करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील खाजगी व कॉर्पोरेट हॉस्पिटलच्या मनमानी कारभारावर नियंत्रण आणण्यासाठी तसेच रुग्णांच्या हक्कांना संरक्षण देण्यासाठी स्वतंत्र तक्रार निवारण यंत्रणा निर्माण करण्याबाबतची मागणी जन आरोग्य अभियान संस्थेच्या वतीने करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच सरकारी आरोग्य सेवांचा दर्जा सुधारण्याकरिता व रुग्णांसाठी मोफत औषधे व तपासण्या सुरु करण्याकरिता राजस्थान राज्याच्या धर्तीवर वैद्यकीय आस्थापना कायदा करण्याची मागणी जन आरोग्य अभियान, पुणे यांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, स्वतंत्र तक्रार निवारण यंत्रणा निर्माण करण्याबाबत शासन कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२३-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) वैद्यकीय आस्थापना नियम तयार करण्याचे प्रस्तावित आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

भंडारा जिल्हयातील क्षयरोग केंद्रात नवीन डिजिटल क्ष-किरण यंत्र पुरविण्याबाबत

(२४) १०३५५१ (०६-०१-२०१८). श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भंडारा जिल्हयातील क्षयरोग केंद्रात नवीन डिजिटल क्ष-किरण यंत्र शासनाकडून पुरविण्याकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांना दिनांक ७ ऑगस्ट, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने यावर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२०-०८-२०१९) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

सरपंच ग्रामपंचायत खोकरला, पो.मोहदुरा, जि.भंडारा यांचे दि. ३/२/२०१८ चे निवेदन मा.मंत्री उर्जा, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा, राज्य उत्पादन शुल्क, महाराष्ट्र राज्य यांचेमार्फत शासनास प्राप्त झाले आहे.

- (२) जिल्हा नियोजन समितीने जिल्हा खनिज प्रतिष्ठान, भंडारा यांच्या निधीतून भंडारा जिल्हयातील क्षयरोग केंद्राला क्ष-किरण यंत्र पुरवठा करण्याचे आदेश दि.०८/०३/२०१९ रोजी निर्गमित केले आहेत.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोंदिया जिल्हयातील शासकीय रुग्णालयांमध्ये औषधांचा तुटवडा असल्याबाबत

(२५) १०३६४० (०६-०१-२०१८). श्री.संजय पुराम (आमगाव) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) गोंदिया जिल्हयातील सामान्य रुग्णालय, उपजिल्हा रुग्णालय, प्राथमिक आरोग्य केंद्र या शासकीय रुग्णालयांमध्ये औषधांचा पुरवठा करण्याबाबत जिल्हा नियोजन समितीच्या निधीतून औषध खरेदीचे धोरण अद्याप निश्चित न केल्याने मागील काही महिन्यापासून रुग्णांसाठी अत्यावश्यक जीवनदायी औषधांचा तुटवडा असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, गोरगरीब रुग्णांना अत्यावश्यक औषधांचा पुरवठा उपलब्ध करून देण्यासाठी आरोग्य संचालनालयामार्फत औषध खरेदीची चौकशी करून पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२०-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

शासन पत्र दि.१८.५.२०१८ व दि.१७.९.२०१८ अन्वये जिल्हा नियोजन समितीच्या निधीमधून औषध खरेदीचे धोरण निश्चित केले असून गोंदिया जिल्हयातील सामान्य

रुग्णालय, उपजिल्हा रुग्णालय व प्राथमिक आरोग्य केंद्र या शासकीय रुग्णालयांमध्ये माहे सप्टेंबर, २०१७ ते ऑक्टोबर, २०१७ या कालावधीत औषधांचा साठा उपलब्ध होता.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही

**नागपूर, चंद्रपूर जिल्हयासह विदर्भातील खाजगी रुग्णालये, दवाखाने व प्रसुतीगृहांत
अग्निसुरक्षा यंत्रणा नसल्याबाबत**

(२६) १०५१४९ (०७-०४-२०१८). श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर, चंद्रपूर जिल्हयासह विदर्भातील खाजगी रुग्णालये, दवाखाने व प्रसुतीगृहांत अदयाप अग्निसुरक्षा यंत्रणाच बनविण्यात आली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने याची गंभीर दखल घेवून नागपूर, चंद्रपूर जिल्हयासह विदर्भातील खाजगी रुग्णालयांत व दवाखान्यात तातडीने अग्निप्रतिबंधक यंत्रणा उभारण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२३-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) मुंबई नर्सिंग होम अॅक्ट अंतर्गत रुग्णालयांना नोंदणी देतांना अग्निशमन यंत्रणा उपलब्ध आहे किंवा कसे याबाबत अग्निशमक विभागाचे ना हरकत प्रमाणपत्र तपासून नोंदणी देण्यात येते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात एड्सग्रस्तांवरील उपचारासाठी आर्थिक मदत कमी पडत असल्याबाबत

(२७) १०५६८० (०७-०४-२०१८). श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात एचआयव्ही बाधित रुग्णांची संख्या सुमारे दोन लाख पन्नास हजार इतकी असून एचआयव्ही बाधित रुग्णांवर उपचार करण्यासाठी शासनाकडून मिळणारा निधी कमी पडत असल्याचे मुंबई मराठी पत्रकार संघात दिनांक ३० डिसेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास झालेल्या पत्रकार परिषदेत नेटवर्क ऑफ महाराष्ट्र बाय पिपल लिव्हिंग विथ एचआयव्ही एड्स संस्थेच्या नियंत्रकांनी निदर्शनास आणली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाकडून संजय गांधी निराधार अनुदान योजना, श्रावणबाळ योजना इत्यादींचा लाभ मिळण्याकरिता वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादेचा निकष १९८० पासून २१००० रुपये असून २०१७ अखेर हाच निकष आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, गरीब गरजू व निराधार व्यक्तींना शासनामार्फत मिळणाऱ्या शासनाच्या या योजनेचा लाभ मिळण्यास अडचण निर्माण होत असल्याने उत्पन्नाची मर्यादा एक लाख रुपये करण्याची मागणी नियंत्रकांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२०-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

राज्यात एकूण २,३९,०१४ रुग्ण एच.आय.व्ही. केंद्रातून उपचार घेत आहेत व त्यांना केंद्र शासनाकडून प्राप्त औषधे मोफत दिली जात असल्याने निधी मिळण्याचा प्रश्न उपस्थित होत नाही.

(२) हे खरे आहे

(३) हे अंशतः खरे आहे.

नेटवर्क ऑफ पिपल लिव्हिंग विथ एचआयव्ही एड्स यांनी उत्पन्नाची मर्यादा वाढविण्याची मागणी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभागाकडे केली आहे.

(४) दि.३.११.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये संजय गांधी निराधार अनुदान योजना व श्रावणबाळ सेवा राज्य निवृत्ती वेतन योजनेतील दिव्यांग लाभार्थ्यांची वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु.५०,०००/- इतकी करण्यात आली आहे. व इतर लाभार्थींची रु. २१,०००/- आहे.

बुलढाणा जिल्हयातील आशा वर्कर्स व गट प्रवर्तकाना इतर सुविधा लागू करणेबाबत

(२८) ११४४१० (०१-०४-२०१८). श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा जिल्हयातील आशा वर्कर्स व गट प्रवर्तक संघटना यांनी आशा वर्कर्सला केंद्रातील ४५ व्या इंडियन लेबल कॉन्फरर्स शिफारस केल्याप्रमाणे कामगार म्हणून मान्यता देणे, किमान वेतन १८ हजार रुपये देणे, महागाई निर्देशांक निगडीत करणे, पेन्शन आणि गॅज्युएटी फंड देण्यात यावे या संदर्भाचे निवेदन जिल्हाधिकारी व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, बुलढाणा यांना माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान दिले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, इतर राज्यातील कर्मचाऱ्याप्रमाणे आशा वर्कर्स यांना किमान १० हजार व गट प्रवर्तक यांना किमान १५ हजार रूपये मागणी सुध्दा संघटनेने केली आहे, हे ही खरे आहे काय
- (३) असल्यास, शासनाकडून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२७-०८-२०१९) : (१) व (२) हे खरे आहे.

हे खरे असले तरी आशा या स्वयंसेविका आहेत. कंत्राटी कर्मचारी अथवा कामगार नाहीत. सबब, त्यांना वेतन व इतर भत्ते अनुज्ञेय नाहीत. त्यांना केंद्र शासनाचे निर्देशाप्रमाणे केलेल्या कामानुरूप मानधन अनुज्ञेय आहे.

(३) मानधनामध्ये वेळोवेळी बदल केंद्र शासनाचे निर्देशाप्रमाणे करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अचलपूर (जि.अमरावती) तालुक्यातील आरोग्य समस्येबाबत

(२९) ११५३६० (०६-०४-२०१८). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अचलपूर (जि.अमरावती) येथील श्रेणीवर्धन कुटीर रुग्णालय, परतवाडा येथे ३० खाटांचे स्त्री रुग्णालय, आसेगाव येथे ग्रामीण रुग्णालय, तळेगाव मोहना, ब्राह्मण वाडा थडी, घातालाडकी येथे नवीन मानूर प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे काम सुरु करणे, अपंग प्रमाणपत्र पडताळणी आणि दिव्यांगांचे युनिक आय डी देण्याबाबत झालेल्या निर्णयाची अंमलबजावणी न करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवरील कारवाई तसेच अन्य मागण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी आंदोलन करण्याबाबत लेखी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मागण्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२२-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) अचलपूर येथे १०० खाटांचे महिला व बाल रुग्णालय स्थापन करण्यास दि. ०५.०५.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात आली आहे. तसेच आसेगाव, ता.चांदुर बाजार येथे दि.१२.०९.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये ग्रामीण रुग्णालय स्थापनेस मंजूरी देण्यात आली आहे. ब्राम्हणवाडा येथे नवीन इमारत बांधकामासाठी जागा उपलब्ध करून घेण्याची कार्यवाही सुरु आहे. प्राथमिक आरोग्य केंद्र घातालाडकीच्या बांधकामासाठी निधी राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत सन २०१९-२० च्या प्रकल्प अंमलबजावणी आराखड्यामध्ये प्रस्तावित करण्यात आला आहे. सन २०११ च्या जनगणनेवर आधारीत आरोग्य संस्थांचा जोड-बृहत आराखडा आरोग्य सेवा संचालनालय स्तरावर तयार करण्यात येत असून तळेगाव मोहना येथे प्राथमिक

आरोग्य केंद्र स्थापन करण्याची मागणी निकषानुसार जोड-बृहत आराखडयामध्ये समाविष्ट करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. अपंग प्रमाणपत्र पडताळणी व दिव्यांगाना युनिक आय डी देण्याबाबत जिल्हा शल्य चिकित्सक अमरावती यांच्या स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

वर्ण आदिवासी वाडीतील व वनराई ठाकूरवाडी (ता.कर्जत, जि.रायगड) येथील आदिवासी गर्भवती महिलांना वैद्यकीय मदत मिळत नसल्याबाबत

(३०) ११७५८६ (०६-०८-२०१८). श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.विजय भांबळे (जिंतूर), श्री.भाऊसाहेब पाटील - चिकटगांवकर (वैजापूर), श्री.संगम जगताप (अहमदनगर शहर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वर्ण आदिवासी वाडीतील (ता.कर्जत, जि.रायगड) आदिवासी गर्भवती महिलेला रुग्णालयात नेण्यासाठी रुग्णवाहिका मिळाली नसल्याने तिचे बाळ वाटेतच मृत पावले असल्याची घटना दिनांक १८ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, ग्रामीण भागातील पाडे व वाड्यांमध्ये आशा कर्मचारी फिरून गर्भवती महिलांची नोंद करित असतात तसेच त्यांच्या औषधोपचारांची देखील व्यवस्था करतात मात्र वनराई ठाकूरवाडी (ता.कर्जत, जि.रायगड) येथे मागील तीन महिन्यांपासून आशा कर्मचारी आली नसल्याने श्रीमती कल्पना बांगरे या गर्भवती महिलेला कोणतीही वैद्यकीय मदत न मिळाल्याने तीचे बाळ दगावले असल्याचे दिनांक २० एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी करण्यांत आली आहे काय व चौकशीत काय आढळून आले आहे,
- (४) असल्यास, त्यानुसार दोषी असणा-यावर कारवाई करण्याबाबत तसेच भविष्यात अश्या घटना घडू नये म्हणून शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२७-०८-२०१९) : (१) होय, हे अशंत: खरे आहे.

दिनांक १८/०४/२०१८ रोजी वर्षे आदिवासी वाडीतील गर्भवती महिला उपचारासाठी दवाखान्यात जाण्यासाठी अंगणवाडी सेविकेसह वाडीतून पायी चालत मुख्य रस्त्याकडे निघाली. अंगणवाडी सेविकेने रुग्णवाहीकेसाठी १०८ या टोल फ्री नंबरवर फोन करून संपर्क करण्याचा प्रयत्न केला असता मोबाईल रॅज नसल्याने संपर्क होऊ शकला नाही व रस्त्यातच सदर गर्भवती महिलेचा गर्भपात झाला.

(२) होय, हे अशंत: खरे आहे.

आशा कार्यकर्तीचा ११ मार्च, २०१८ रोजीच्या पल्स पोलिओ कार्यक्रमादरम्यान हात फॅक्चर झाला असल्याने, दि. १६ मार्च, २०१८ पासून माहे एप्रिल, २०१८ महिना अखेर आरोग्य सेवा देण्याचे काम करत नव्हती.

श्रीमती कल्पना बांगरे ही गर्भवती महिला १६ आठवड्याची गर्भवती असून, सदर गर्भवती महिला ठाकूरवाडीहून आई-वडील व अंगणवाडी कार्यकर्तीसोबत दवाखान्यात उपचारासाठी निघाली असता वाटेतच सदर महिलेचा १६ आठवड्यांचा गर्भपात झाला. तिचे बाळ दगावले नाही.

(३) होय, चौकशी करण्यात आली आहे.

सदर प्रकरणाची चौकशी केली असता श्रीमती कल्पना बांगरे, वय २१ वर्षे ही महिला १६ आठवड्यांची गरोदर असताना दि.१४/०४/२०१८ रोजी आजारपणाच्या अशक्तपणामुळे माहेरी आली होती.

दि.१५/०४/२०१८ रोजी सदर महिलेच्या पोटात दुखत असल्याने व रक्त पाणी अंगावरून जात असल्याने, खाजगी वैद्यकीय व्यावसायिक डॉ.नाझिरकर, स्त्रीरोग तज्ञ, श्री नारायण हॉस्पिटल, कर्जत यांचेकडे गेली. तिला गर्भपात होऊ नये म्हणून गर्भ पिशवीच्या तोंडाला टाके घालावे लागतील, असा वैद्यकीय सल्ला देण्यात आला होता. परंतु रुग्णाने सदर सल्ला मान्य न करता दुसरे वैद्यकीय व्यावसायिक डॉ.गायकवाड, स्त्रीरोग तज्ञ, आम्रपाली क्लिनिक, कर्जत यांचेकडे गेली. तेथेही तोच सल्ला देण्यात आला. परंतु तो सल्ला न मानता रुग्ण, आई-वडीलांसह घरी निघून आली.

दि.१८/०४/२०१८ रोजी सदर गर्भवती महिलेला जास्त त्रास होवू लागल्याने पुन्हा उपचारासाठी अंगणवाडी सेविका, आई व वडील यांचेसह दवाखान्यात येण्यास निघाली परंतु दुर्गम भाग असल्याने दवाखान्यात जाण्यासाठी पायी मुख्य रस्त्याकडे चालत जात असताना सदर गर्भवती महिलेचा गर्भपात झाला. दरम्यान अंगणवाडी सेविकेने अत्यावशक रुग्णसेवा टोल फ्री क्रमांक १०२ व १०८ क्रमांकावर फोन करून संपर्क साधण्याचा प्रयत्न केला होता.

(४) भविष्यात या प्रकारची घटना घडू नये यासाठी वर्ण ठाकुरवाडी मधील ग्रामस्थांना प्राथमिक आरोग्य केंद्र रुग्ण सेवा टोल फ्री क्र.१०२ विषयी व अत्यावश्यक रुग्णसेवा टोल फ्री १०८ रुग्ण वाहिकेविषयी मार्गदर्शन करण्यात आले आहे. तसेच वेळीच गरोदर मातांची नोंद व पाठपुरावा करावा या विषयी आशा कार्यकर्ती, अंगणवाडी सेविका व आरोग्य सेविका यांना मार्गदर्शन करण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी येथील पावसकर रुग्णालयामधील डॉक्टरांचा निष्काळजीपणा

(३१) ११७६२१ (२८-०७-२०१८). श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी शहरातील पावसकर रुग्णालयात श्रीमती जानदा पोळेकर या महिलेचा प्रसूतीनंतर सहा दिवसांत मृत्यू झाल्याचे दिनांक ११ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रुग्णालयामधील डॉक्टरांचा निष्काळजीपणा तसेच वेळेत योग्य उपचार न झाल्याने सदर महिलेचा मृत्यू झाला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणाबाबत विविध समित्यांमार्फत चौकशी केली असे दाखवून दोषींना वाचविण्यासाठी जाणीवपूर्वक विलंब केला जात असल्याचे आरोप देखील झाले आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत संबंधित दोषी डॉक्टर अथवा अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२३-०८-२०१९) : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) महिलेचा उपचारादरम्यान मृत्यू झाल्याप्रकरणी F.I.R. क्र.७१/१८, भा.दं.वि. चे कलम ३०४, ३४ दि. ७.३.२०१८ रोजी दाखल झालेला आहे. तसेच मुंबई शुश्रुषागृह नोंदणी अधिनियम, १९४९ नुसार पावसकर हॉस्पिटल, रत्नागिरी यांचा नर्सिंग होम चालविण्याचा परवाना पुढील आदेश होईपर्यंत निलंबित केला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात हाफकीन औषध खरेदी महामंडळातर्फे औषधे खरेदी करण्याबाबत

(३२) ११८६९६ (०६-०८-२०१८). श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.विजय वडेटीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण),

श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.नसीम खान (चांदिवली), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात कोणत्याही विभागाला लागणारी औषध खरेदी हाफकीन औषध खरेदी महामंडळातर्फे केली जावी असा शासन आदेश असताना सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या अंतर्गत येणा-या जिल्हा शल्य चिकित्सकांनी गैरमार्गाने औषध खरेदी सुरु केली असल्याचे माहे एप्रिल २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यात वेगवेगळ्या स्तरावर राबविण्यात येणारी औषधवितरणाच्या प्रक्रियेत अनेक त्रुटी निदर्शनास आल्याने सदरील प्रक्रिया बंद करून हाफकीन इन्स्टिट्यूटला राज्यातील औषध खरेदीच्या निविदा काढण्याचे आदेश देत खरेदीसाठी निधी देण्यात आला असून देखील ही प्रक्रिया पूर्ण न झाल्यामुळे मागील चार महिन्यांपासून राज्यात औषधांचा तुटवडा निर्माण झाला असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, त्यानुसार राज्यात निर्माण झालेला औषधांचा तूटवडा दूर करण्यासाठी औषध खरेदी प्रक्रिया ही हाफकीन इन्स्टिट्यूटतर्फे राबविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२७-०८-२०१९) : (१) व (२) हे खरे नाही.

राज्यातील सर्व आरोग्य संस्थांना औषधे, तदनुषंगिक उपभोग्य वस्तू व वैद्यकीय उपकरणे या बाबींची खरेदी हाफकीन बायो-फार्मास्युटीकल्स कॉर्पो. लि. यांचेमार्फत करण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार दिनांक १५ ऑगस्ट, २०१७ पासून हाफकीन बायो-फार्मास्युटीकल्स कॉर्पो.लि., मुंबई अंतर्गत खरेदी कक्षाची स्थापना करण्यात आली असून सदर कक्षामार्फत खरेदीबाबतची प्रक्रिया राबविली जाते.

राज्यातील सर्व आरोग्य संस्थांमध्ये पुरेसा अत्यावश्यक औषधे व साहित्य सामुग्रीचा साठा उपलब्ध असून खरेदी कक्षामार्फत आजपर्यंत एकूण ५६५ औषधे व साहित्यांचे तसेच २९ उपकरणांचे पुरवठा आदेश देण्यात आलेले आहेत.

- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमरावती येथील जिल्हा सामान्य रुग्णालयात रुग्णांची होत असलेली गैरसोय.

(३३) ११८८९९ (०६-०८-२०१८). प्रा.विरेन्द्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.रणजीत कांबळे (देवळी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती येथील जिल्हा सामान्य रुग्णालयात डॉक्टर आणि कर्मचारी त्यांच्या कामात निष्काळजीपणा करीत असल्यामुळे तपासणीसाठी येणाऱ्या रुग्णांना ब-याचवेळा डॉक्टर व कर्मचाऱ्यांची प्रतीक्षा करावी लागत असल्याचे दिनांक १२ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रुग्णालयात बुधवार हा दिवस अपंग रुग्णांना अर्ज देण्याचा असून सदर अर्ज घेण्याकरीता दिनांक ११ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास रुग्णालयात जबाबदार कर्मचारी अर्ज स्विकारण्यासाठी हजर नसल्याने अपंगांना नाहक त्रास सहन करावा लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रुग्णालयामध्ये तपासणीच्या नावाखाली महिला रुग्णांशी गैरवर्तन करीत असल्याचे देखील माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर रुग्णालयात होत असलेल्या गैरप्रकाराची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(५) असल्यास, त्यानुसार सदर रुग्णालयातील गैरप्रकार रोखण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२३-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

दि. ११ एप्रिल, २०१८ रोजी दिव्यांगांची खालीलप्रमाणे तपासणी करण्यात आली.

१) अस्थीव्यंग -४५

२) नेत्र-५५

३) कान, नाक, घसा-२८

४) मनोविकृती-१८

५) वैद्यकीय-१०

(३) अशी कोणतीही तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पिंपळगाव बसवंत (जि.नाशिक) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात टीपीटी,
बुस्टर, गोवर आदि लसींचा तुटवडा असल्याबाबत**

(३४) ११९०३६ (०६-०८-२०१८). श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पिंपळगाव बसवंत (जि.नाशिक) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात मागील पाच महिन्यांपासून टीपीटी, बुस्टर, गोवर आदि लसींचा तुटवडा निर्माण झाला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, लसींचा तुटवड्यामुळे अनेक मातांना लस न मिळाल्याने परत जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, त्यानुसार सदर प्राथमिक आरोग्य केंद्रात लसींचा तूटवडा दूर करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२३-०८-२०१९) : (१) व (२) हे खरे नाही.

केंद्र शासनाकडून राज्य शासनाला डिसेंबर, २०१७ ते मे, २०१८ या कालावधीत गोवर व डीपीटी या लसींचा पुरवठा कमी प्रमाणात उपलब्ध झाल्यामुळे पिंपळगाव बसवंत (जि.नाशिक) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राला लस कमी प्रमाणात पुरविण्यात आली.

तसेच प्राथमिक आरोग्य केंद्र, पिंपळगाव बसवंत येथे इतर सर्व लसी आवश्यक प्रमाणात उपलब्ध असल्याने लसीकरण करण्यात आले आहे.

गरादर मातांना देण्यात येणारी टि.टि. ची लस आवश्यक त्या प्रमाणात उपलब्ध असल्यामुळे त्यांना माघारी परतावे लागत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) सदर लसींचा पुरवठा केंद्र शासनाकडून करण्यात येतो. परंतु शासन पत्र दिनांक १९.५.२०१८ व शासन पत्र दिनांक १७.९.२०१८ अन्वये विभागास प्राप्त निधीच्या १० टक्के व १५ ते २० टक्के निधी स्थानिक स्तरावर औषध खरेदीसाठी मान्यता देण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कर्जत (जि.रायगड) तालुक्यात बालउपचार केंद्र, बालचिकित्सा केंद्रे आणि
ग्रामबाल उपचार केंद्र सुरु करण्याबाबत**

(३५) १२०८२८ (२५-०७-२०१८). श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कर्जत (जि.रायगड) तालुक्यातील कुपोषण कमी करण्यासाठी आवश्यक असलेली बालउपचार केंद्र, बालचिकित्सा केंद्रे आणि ग्रामबाल उपचार केंद्र सुरु करण्याबाबत शासनाने तीन महिन्यापूर्वी प्रशासकीय मान्यता दिली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत निधी उपलब्ध असूनही अद्याप उपचार केंद्रे सुरु झाली नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबतची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, उक्त केंद्रे तात्काळ सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२७-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

राज्यातील सर्व जिल्ह्यांप्रमाणे रायगड येथे जिल्हास्तरावर एक पोषण पुर्नवसन केंद्र, केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार सन २०१५-१६ पासून सुरु आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

घाटपेंढरी (ता.पारशिवनी, जि.नागपूर) येथील प्राथमिक केंद्र सुरु करण्याबाबत

(३६) १२१७४० (२५-०७-२०१८). श्री.डि मल्लीकार्जून रेड्डी (रामटेक) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) घाटपेंढरी (ता.पारशिवनी, जि.नागपूर) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राला सन २०१२ मध्ये मंजूरी मिळाली असून जागेअभावी या केंद्राच्या कामाला अद्यापही सुरुवात करण्यात आली नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या केंद्राला अद्यापही जागा उपलब्ध न होण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी जबाबदार असणा-यांवर कारवाई करण्याबाबतसह सदर आरोग्य केंद्रास जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२२-०८-२०१९) : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

घाटपेंढरी येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रासाठी जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.०७.११.२०१७ रोजी झालेल्या जिल्हास्तरीय वन हक्क समितीच्या सभेमध्ये मौजे घाटपेंढरी येथील गट क्र. ४० मधील ५.७४ हे. आर. जमिनीपैकी ०.९९ हे. आर. वन जमीन उपलब्ध करून देण्यास मंजूरी दिली आहे. जिल्हा परिषदेच्या दि. १८.०५.२०१८ च्या सर्वसाधारण सभेत रु. ८.९० लक्ष निधीची प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली असून पुढील सदर आरोग्य केंद्राच्या बांधकामाच्या नकाशा मंजूरीवर जि.प. स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विदर्भातील ग्रामीण क्षेत्रातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील पदे रिक्त असल्याबाबत

(३७) १२१७५० (२८-०७-२०१८). श्री.डि मल्लीकार्जून रेड्डी (रामटेक) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) विदर्भातील ग्रामीण क्षेत्रातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात मंजूर असलेल्या पदापैकी अनेक पदे रिक्त असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, निवासी डॉक्टरांना आरोग्य केंद्राजवळ निवासस्थान नसल्याने आरोग्य केंद्राजवळ राहत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, विदर्भातील ग्रामीण क्षेत्रातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील रिक्त जागा तातडीने भरण्याबाबत तसेच निवासी डॉक्टरांना आरोग्य केंद्राजवळ निवासस्थान उपलब्ध करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

ज्या प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमध्ये वैद्यकीय अधिकारी यांचेकरीता निवासस्थाने उपलब्ध आहेत त्या ठिकाणी कार्यरत असलेले बहुतांश वैद्यकीय अधिकारी हे निवासस्थानात राहतात. तसेच ज्या ठिकाणी निवासस्थाने बांधकाम दुरुस्ती सुरू आहे किंवा उपलब्ध नाही अशा ठिकाणी वैद्यकीय अधिकारी यांनी स्वतः पर्यायी व्यवस्था केलेली असून प्राथमिक आरोग्य केंद्रांच्या मुख्यालयाच्या जवळपास निवास करून राहत आहेत.

(३) होय.

(४) राज्यस्तरीय वैद्यकीय अधिकारी, गट क व गट ड कर्मचारी पदभरती प्रक्रिया राबविण्यास सुरुवात झाली आहे. ग्रामीण क्षेत्रातील गट क व ड ची पदे जिल्हा आरोग्य सेवेची असल्याने यांची पदभरती प्रक्रिया ग्रामविकास विभागामार्फत राज्य स्तरावरून करण्यात येत आहे. प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमधील वैद्यकीय अधिका-यांकरिता निवासस्थानांची बांधकामे प्रगतीपथावर असून काही ठिकाणी निवासस्थानांकरिता जागा उपलब्ध नसल्यामुळे निवासस्थाने बांधण्यात आलेली नाहीत तर काही ठिकाणी निवासस्थाने नादुरुस्त असल्याने दुरुस्तीबाबत कार्यवाही सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमळनेर येथील ग्रामीण रुग्णालय (जि.जळगाव) श्रेणीवर्धन करून तेथे

५० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय स्थापन करणेबाबत

(३८) १२४५०१ (०६-०८-२०१८). श्री.शिरीषदादा चौधरी (अमळनेर), श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.चंद्रकांत सोनवणे (चोपडा), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अमळनेर येथील ग्रामीण रुग्णालय (जि.जळगाव) श्रेणीवर्धन करून तेथे ५० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय स्थापन करणेबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.मुख्यमंत्री महोदयांकडे पत्रान्वये केली, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, मौजे शिरसोदे (ता.पारोळा, जि.जळगाव) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे ग्रामीण रुग्णालयामध्ये श्रेणीवर्धन करणेबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी माहे २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान मा. सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटूंब कल्याण मंत्री यांच्याकडे केली, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अमळनेर येथील रुग्णालय श्रेणीवर्धन करून तेथे ५० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय स्थापन करणेबाबत व मौजे शिरसोदे येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे ग्रामीण रुग्णालयामध्ये श्रेणीवर्धन करणेबाबत कार्यवाही करण्याचे आदेश संबंधित विभागास देण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या प्रकरणी संबंधित विभागाकडून मागील दोन वर्षांमध्ये कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२२-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) व (४) सन २०११ च्या जनगणनेवर आधारित कार्यान्वित रुग्णालयांचे श्रेणीवर्धन करणे व नवीन रुग्णालया सुरु करणे यासाठी आरोग्य संस्थांचा जोड-बृहत आराखडा तयार करण्याची कार्यवाही सुरु असून अमळनेर येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करणे व शिरसोदे येथे ग्रामीण रुग्णालय सुरु करणे याबाबतची मागणी जोड-बृहत आराखड्यात समाविष्ट करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्नच उद्भवत नाही.

रत्नागिरी जिल्ह्यात १०८ क्रमांकाची रुग्णवाहिकेची सेवा वेळीच उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३९) १२५०३१ (०१-०८-२०१८). श्री.शिवाजीराव कर्डिले (राहुरी), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटूंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्ह्यात रुग्णांच्या तात्काळ सेवेसाठी शासनाच्या आरोग्य विभागाकडून १०८ क्रमांकाची रुग्णवाहिका सुरु करण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रुग्णांना रुग्णवाहिका सेवा वेळीच उपलब्ध होत नसल्याने जिल्हाध्यक्ष, मानवाधिकार सुरक्षा संघ, रत्नागिरी यांनी दिनांक १५ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास राज्यातील जिल्हा शल्य चिकीत्सकां यांच्याकडे निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त निवेदनासंदर्भात चौकशी करून रुग्णवाहिकेची सेवा वेळीच उपलब्ध होण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२२-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) सदर निवेदनामध्ये रुग्णवाहिका उशिरा पोहोचल्याबाबत दोन तक्रारी देण्यात आल्या होता. सदर तक्रारींच्या अनुषंगाने रुग्णवाहिका उशिरा उपलब्ध करून दिल्याबद्दल सेवा पुरवठादार बी.व्ही. जी.इंडिया यांना रु.१,००,०००/- इतका दंड प्रत्येकी प्रकरणातील आकारण्यात आला आहे. तसेच वरील एका प्रकरणात वाहन चालकास रु. ५,०००/- इतका दंड आकारण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात आदिवासी ग्रामीण भागात वैद्यकीय सेवा सक्षम करण्याबाबत.

(४०) १२६७९६ (११-१२-२०१८). श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.जयप्रकाश मुंदडा (बसमत) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात आदिवासी ग्रामीण भागात माता व बालमृत्यूचे प्रमाण अधिक असल्याने राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियानातर्गत वैद्यकीय सेवा सक्षम करण्यासाठी शासनाने डॉक्टरांना आर्थिक लाभासह अन्य सोयी सुविधा देवूनही डॉक्टर सेवा बजावण्यास तयार नसल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, डॉक्टर व परिचारीकांच्या अपु-या संख्येमुळे ग्रामीण विशेषतः आदिवासी बहुल भागातील जनतेच्या आरोग्यावर त्याचा परिणाम होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आदिवासी भागामध्ये डॉक्टर वैद्यकीय सेवा नाकारण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने अधिक चौकशी केली आहे काय,

(५) असल्यास, त्यानुसार आदिवासी बाहुल भागात शासनाने वैद्यकीय सेवा सक्षमपणे पुरविण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२७-०८-२०१९) : (१) होय हे खरे आहे.

राज्यात महाराष्ट्र वैद्यकीय व आरोग्य सेवा गट अ (ग्रेड पे ५४००) संवर्गातील वैद्यकीय अधिकारी यांची ७७८९ पदे मंजूर असून त्यापैकी ५४७७ पदे नियमित स्वरूपात भरलेली असून ३८५ बंधपत्रातील वैद्यकीय अधिकारी व २८६ अस्थायी वैद्यकीय अधिकारी कार्यरत आहेत. राज्यात परिचारीका यांच्या मंजूर २४८ पदांपैकी १४८ पदे भरलेली आहेत. अधिपरीचारीका यांच्या ८३३० मंजूर पदांपैकी ७४६६ पदे भरलेली आहेत. आरोग्य सेविका यांच्या ११९२० मंजूर पदांपैकी १०८६२ पदे भरलेली आहेत.

राज्यातील १६ आदिवासी जिल्ह्यापैकी १३ जिल्ह्यामध्ये माहे ऑगस्ट २०१८ अखेर आरोग्य संस्थेच्या आवश्यकतेनुसार ९२ स्त्रीरोग तंज, ४९ बालरोग तंज व ८८ भुलतंजांच्या कंत्राटी पध्दतीने नियुक्ती करण्यांत आलेल्या आहेत. तसेच आवश्यकतेनुसार कंत्राटी पध्दतीने पदभरती करण्यांत येत आहे.

तसेच राज्यातील दुर्गम भागात राहणाऱ्या आदिवासी जनतेला विशेष करून माता व बालकांना औषधोपचार वेळीच व नजीकच उपलब्ध करून देण्यासाठी राज्यातील १६ आदिवासी जिल्ह्यात एकूण २८१ भरारी पथकामध्ये मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी सध्या कार्यरत आहेत. तसेच नवसंजीवनी कार्यक्षेत्रात वैद्यकीय अधिकारी यांच्या ९२८ मंजूर पदांपैकी ७६९ पदे भरलेली आहेत. आरोग्य सहाय्यक/आरोग्य सहायीका/आरोग्य सेवक/आरोग्य सेविका यांची ५३१४ पदे मंजूर असून त्यापैकी ४८५५ पदे भरलेली आहेत.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) आदिवासी बाहुल भागात वैद्यकीय सेवा सक्षम करण्यासाठी केलेली कार्यवाही -

अ) पदव्युत्तर व पदविकाधारक वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना प्राधान्याने आदिवासी बाहुल भागात नियुक्ती देण्यांत येत आहे.

ब) सीपीएस कोर्सेस द्वारे प्रशिक्षित करून सध्या कार्यरत असलेल्या अधिकाऱ्यांची प्रथम संदर्भ सेवा केंद्रामध्ये नियुक्ती करण्यात येते.

क) आदिवासी बाहुल भागामध्ये कंत्राटी पध्दतीने विशेष तंजाच्या नेमणुका करण्यांत येत आहेत. या तंजांच्या कंत्राटी पध्दतीने नियमित स्वरूपात किंवा ऑनकॉल बेसीसवर नेमणुका करण्यांत येतात व त्यानुसार मानधन कामगिरीवर आधारीत भत्ता दिला जातो.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

जिल्हा सामान्य रुग्णालयातील (इर्विन) (जि.अमरावती) रिक्त पदांबाबत

(४१) १२९७५९ (११-१२-२०१८). अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.नसीम खान (चांदिवली) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जिल्हा सामान्य रुग्णालय (इर्विन) (जि.अमरावती) येथील रिक्त पदांचा अनुशेष (बॅकलॉग) मागील काही वर्षांपासून भरण्यात आला नसल्याने रुग्णालयात येणा-या रुग्णांची गैरसोय होत असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरील रुग्णालयात दर्जेदार आरोग्य सेवा पुरविण्यासाठी वाढीव पदांची गरज असतांना सद्यस्थितीत अस्तित्वात असलेल्या मंजूर पदांपैकी एकही पद भरण्यात आले नसल्याने रुग्णालयावर (इर्विन) ताण पडत असल्याचे दिसून येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर रुग्णालयात रिक्त असलेली मंजूर पदे तातडीने भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२८-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

जिल्हा सामान्य रुग्णालय (इर्विन) (जि.अमरावती) येथील रिक्त पदांचा अनुशेष (बॅकलॉग) वेळोवेळी सरळसेवा भरती २०१६, पदोन्नतीने तसेच अनुकंपातत्वावर पदभरतीने भरण्यात आलेला आहे. सद्यस्थितीत एकूण ५८४ मंजूर पदांपैकी ४५४ पदे भरलेली असून १३० पदे रिक्त आहेत. रुग्णसेवा सुरळीतपणे देण्यात येत आहे. उर्वरित रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु झालेली आहे. सद्यस्थितीत सुरळीतपणे रुग्णसेवा देण्यात येत आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) गट अ ते ड वर्गाची रिक्त पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही सुरु झालेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

देवरी, सालेकसा, आमगाव (जि.गोंदिया) येथील प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्राना मंजूरी देण्याबाबत

(४२) १३०३८९ (११-१२-२०१८). श्री.संजय पुराम (आमगाव) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देवरी, सालेकसा, आमगाव (जि.गोंदिया) येथील तालुक्यात अतिदुर्गम नक्षलग्रस्त धोकादायक क्षेत्रामध्ये (डेंजरझोन) जलद विकास होण्यासाठी शासनाच्या धोरणानुसार प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्र स्थापन करण्यास मंजूरी देण्याबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनीधी यांनी दिनांक १८ ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांच्याकडे लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निवेदनावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२२-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) सन २०११ च्या जनगणनेवर आधारीत आरोग्य संस्थांचा जोड- बृहत आराखडा तयार करण्याचे काम आरोग्य सेवा संचालनालयस्तरावर सुरु असून गोंदिया जिल्ह्यातील देवरी, सालेकसा, आमगाव तालुक्यात नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्रे स्थापन करण्याची मागणी निकषानुसार जोड-बृहत आराखड्यामध्ये समाविष्ट केली जाईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे परिमंडळात व राज्यात कर्मचा-यांना खोट्या जात वैधता
प्रमाणपत्राआधारे पदोन्नती दिल्याबाबत**

(४३) १३१९५७ (११-१२-२०१८). श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे आरोग्य परिमंडळात ठाणे, मुंबई, रायगड व पालघर या परिक्षेत्रात कार्यरत असलेल्या अधिपरिचारिका, परिसेविका त्यांची सेवाज्येष्ठता डावलून पदोन्नती देण्यात आल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, खोट्या जात वैधता प्रमाणपत्राआधारे ठाणे परिमंडळात व राज्यात कर्मचा-यांना पदोन्नती देण्यात आल्या असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ठाणे आरोग्य परिमंडळात दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१४ रोजी वा त्यासुमारास १० ते १५ कर्मचाऱ्यांना खोट्या प्रमाणपत्राच्या आधारे पदोन्नती दिली असून नर्सिंग संवर्गाची ज्येष्ठता सूची गेल्या तीन वर्षांपासून जाहिर करण्यात आलेली नसून बिंदू नियमावलीनुसार नर्सिंग संवर्गात सरळसेवा व पदोन्नती पदे भरण्यात आलेली नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(५) असल्यास, त्यानुसार उक्त प्रकरणी जबाबदार असणा-या संबंधितावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) अंशतः खरे.

या आशयाची तक्रार प्राप्त झाली होती व या तक्रारीच्या अनुषंगाने सविस्तर चौकशी करण्यात आली.

(३) हे खरे नाही.

ठाणे परिमंडळातील नर्सिंग संवर्गाची ज्येष्ठता सूची गेल्या तीन वर्षांपासून माहे, जानेवारी-फेब्रुवारी मध्ये नियमितपणे जाहिर करण्यात आलेली आहे. तसेच बिंदू नियमावलीनुसारच नर्सिंग संवर्गात अधिपरिचारीका या पदाची सरळसेवा भरती करण्यात आली आहे. तसेच परिसेविका संवर्गात पदोन्नतीची कार्यवाही करण्यात आलेली नाही.

(४) व (५) कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती अनुसूचित जमाती प्रवर्गातून झाली होती परंतु त्यांनी जात वैधता प्रमाणपत्र सादर न करता त्यांनी विशेष मागास प्रवर्गाचे जातवैधता प्रमाणपत्र सादर केल्याने सदर बाब विभागीय पदोन्नती समितीच्या निदर्शनास आणून याबाबतच्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शन सुचनानुसार संबंधित कर्मचाऱ्यांची सेवाज्येष्ठता दि.१५.०६.१९९५ पासून निश्चित करून त्यानुसार त्यांना नियमानुसार खुल्या प्रवर्गातून पदोन्नती देण्यात आली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगणघाट (जि.वर्धा) येथील उपजिल्हा रुग्णालयात रुग्णांची होत असलेली गैरसोय

(४४) १३२५६१ (११-१२-२०१८). श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) हिंगणघाट (जि.वर्धा) येथील उपजिल्हा रुग्णालयात परिचारिका उपलब्ध नसल्याने रुग्णांची व त्यांच्या नातेवाईकांची गैरसोय होत असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यानुसार उक्त रुग्णालयात कार्यरत असलेल्या परिचारिकांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जळगाव शहरातील रुग्णांना मुंबई येथे उपचारासाठी नेत असलेल्या १०८ रुग्णवाहिकेबाबत

(४५) १३२५७१ (११-१२-२०१८). श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर), श्री.शिरीषदादा चौधरी (अमळनेर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जळगांव शहरातील रुग्णांना मुंबई येथे उपचारासाठी नेत असताना शासनातर्फे पुरविण्यात येणारी १०८ क्रमांकाची रुग्णवाहिका जळगाव ते मुंबई दरम्यान चार ठिकाणी बदलण्यात येते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्यामुळे रुग्णांना उपचार मिळण्यास विलंब होतो, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, रुग्णवाहिका चार ठिकाणी बदलण्याचे कारण काय आहे,
- (४) असल्यास, जळगांव ते मुंबई दरम्यान १०८ क्रमांकाची रुग्णवाहिका थेट मुंबईत आणण्याबाबत शासनाने कोणत्या उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (१६-०८-२०१९) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

- (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) आपत्कालीन वैद्यकीय सेवा प्रकल्पांतर्गत रूग्णास नजीकच्या जिल्हांतर्गत शासकीय रूग्णालयातच उपचारासाठी नेले जाते. जिल्ह्याच्या बाहेर रूग्णास न्यायचे असल्यास जिल्हा शल्य चिकित्सक यांची परवानगी घेऊन जिल्ह्याबाहेर पाठविले जाते. तसेच एकच रूग्णवाहिका मुंबईपर्यंत पाठविल्यास त्या रूग्णवाहिकेच्या अखत्यारीत असणा-या भागात रूग्णसेवा देण्यास अडचणी येऊ शकतात. त्यामुळे अपवादात्मक परिस्थितीत रूग्णवाहिका बदलून रूग्णास मुंबई येथे पाठविले जाते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राजापूर (जि.रत्नागिरी) शहरातील ग्रामीण रूग्णालयाच्या इमारतीची दुरवस्था झाल्याबाबत

(४६) १३३४७२ (११-१२-२०१८). श्री.राजन साळवी (राजापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राजापूर (जि.रत्नागिरी) शहरातील मुख्य रस्त्यालगत असलेली ग्रामीण रूग्णालयाची इमारतीची जागा विनावापर असल्याने सदर जागेत सद्यस्थितीमध्ये सरपटणारे प्राणी, भटके कुत्रे तसेच उनाड जनावरांचा वावर असल्याने इमारतीची दुरवस्था झाल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रूग्णालयाची जागा नगर परिषदेच्या ताब्यात देण्यासाठी मागील सात - आठ वर्षांपासून शासनाकडे पत्रव्यवहार करूनही याबाबत कोणतीच कार्यवाही झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सन २००७ मध्ये ग्रामीण रूग्णालय नविन जागेत स्थलांतरीत झाल्यापासून जुन्या रूग्णालयाची इमारत व जागा वापराविना पडून आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार रूग्णालयाच्या इमारतीच्या विनावापर जागेसंदर्भात कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येणार आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (१९-०८-२०१९) : (१), (२) व (३) अशंत: खरे आहे.

(४) विनावापर जागेबाबत महसूल विभागाचे अभिप्राय घेवून पुढील कार्यवाही करण्याबाबत जिल्हा शल्य चिकित्सक स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बुलढाणा जिल्ह्यातील उपविभागीय कृषी अधिकारी व तालुका कृषी अधिकारी ही पदे भरण्याबाबत

(४७) १३५३७२ (०६-०७-२०१९). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बुलढाणा जिल्ह्यात उप विभागीय कृषी अधिकाऱ्यांची दोन व तालुका कृषी अधिकाऱ्यांची चार पदे रिक्त असल्याने कृषी विभागाच्या योजना व जलयुक्त शिवार अभियान यांची कामे प्रलंबित असल्याचे दिनांक १ एप्रिल, २०१९ रोजी व त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत,
- (३) असल्यास, त्यानुसार बुलढाणा जिल्ह्यातील उपविभागीय कृषी अधिकारी व तालुका कृषी अधिकारी ही पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. अनिल बोंडे (२७-०८-२०१९) : (१) होय अंशतः खरे आहे.

- (२) व (३) बुलढाणा जिल्ह्यातील सर्व उपविभागीय कृषी अधिकारी यांची पदे भरण्यात आलेली आहेत. तसेच तालुका कृषी अधिकारी, मोताळा व चिखली ही पदे भरण्यात आलेली आहेत. सद्यस्थितीत तालुका कृषी अधिकारी, जळगाव जामोद, संग्रामपूर व शेगाव ही ३ पदे रिक्त आहेत. सदर रिक्त पदांचा पदभार नजिकच्या अधिकाऱ्यांकडे सोपविण्यात आलेला असून शासकीय कामकाज सुरळीत चालू आहे. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून महाराष्ट्र कृषी सेवा, गट-ब संवर्गातील ८३ पदे सरळसेवेने भरण्याबाबतची कार्यवाही अंतिम टप्प्यात आहे. त्यानुसार उमेदवार उपलब्ध होताच वरील तीनही रिक्त जागा प्राधान्याने भरण्यात येतील.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सावंगा (बु.) (ता.दिग्रस, जि.यवतमाळ) परिसरातील मत्स्यबीज
उत्पादन केंद्र कार्यरत करण्याबाबत**

(४८) १३७४३७ (०५-०७-२०१९). श्री.राजू तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सावंगा (बु.) (ता.दिग्रस, जि.यवतमाळ) परिसरात मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राचे बांधकाम २ वर्षापूर्वीच पूर्ण झाले असताना चुकीच्या धोरणामुळे आजपर्यंत हा प्रकल्प प्रत्यक्षात सुरू झालेला नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर केंद्र भाडेतत्वावर चालवावयाचे असल्यामुळे तिथे कर्मचारी नियुक्त करण्यात आले नाही तसेच केंद्र भाडेतत्वावर देण्यासाठी मागील २ वर्षांपासून निविदा प्रकाशित करण्यात येत असून ३ वेळा निविदेची रक्कम बदलूनही त्यांना प्रतिसाद मिळत नाही व येथील शासकीय मालमत्ताही चोरीला गेली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार सावंगा (बु.) येथील मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र कार्यरत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०१-०९-२०१९) : (१) ता. दिग्रस जि. यवतमाळ परिसरातील "अरुणावती" मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र विभागाकडे दिनांक २५.७.२०१७ ला हस्तांतरण करण्यात आले आहे. त्यानंतर न्यूनतम ठेका रक्कम रु. १७.३० लाख प्रतीवर्ष प्रमाणे भाडेपट्टीने देण्याकरीता ई-निविदा मागविण्यात आल्या होत्या व त्यास मुदतवाढ देवूनही प्रतिसाद मिळाला नाही. त्यामुळे ठेका शासन मान्यतेने रक्कम सुधारीत (कमी) करून रक्कम रु. ९.९७ लाख प्रतिवर्ष प्रमाणे करून पुन्हा ई-निविदा प्रसिध्द करून निविदा मागविण्यात आल्या होत्या. परंतु त्यास सुध्दा प्रतिसाद मिळाला नाही. त्यामुळे पुन्हा ई-निविदा मागविण्यात येत आहेत.

(२) सावंगा (बु.) ता.दिग्रस, जि.यवतमाळ "अरुणावती" मत्स्यबीज केंद्र भाडे तत्वावर घट्ट्यावयाचे असल्यामुळे तेथे कर्मचारी वर्गाची नियुक्ती करण्यात आलेली नाही. भाडेतत्वावर देण्यासाठी ई-निविदा मागविण्यात आल्या होत्या. परंतु त्यास प्रतिसाद मिळाला नाही. त्यामुळे पुन्हा ई-निविदा मागविण्यात येत आहेत. चोरीला गेलेल्या मालमत्तेबाबत दिग्रस पोलीस स्टेशन मध्ये तक्रार नोंद केली आहे.

(३) होय, दिग्रस पोलीस स्टेशनला चोरीला गेलेल्या वस्तूबाबत तक्रार नोंद केली आहे.

(४) सावंगा (बु.) ता.दिग्रस, जि.यवतमाळ "अरुणावती" मत्स्यबीज केंद्र भाडे तत्वावर देण्यासाठी न्यूनतम ठेका रक्कम रु. १७.३० लाख वरून रु. ९.८७ लाख प्रतिवर्षी केला असून पुन्हा ई-निविदा मागविण्यात येत आहेत. या विषयी दिनांक १ ऑगस्ट २०१९ रोजी प्रधान सचिव (पदुम) यांचे स्तरावर उच्च स्तरीय आढावा बैठक घेवून आयुक्त (मत्स्य व्यवसाय) व प्रादेशिक उपायुक्त मत्स्यव्यवसाय, अमरावती यांना सदर मत्स्यबीज केंद्र कार्यान्वित करण्याबाबत निर्देश देण्यात आलेले आहेत. याबाबत ई-निविदा ऑगस्ट महिन्यातील दुसऱ्या आठवड्यात अंतिम होणार असून व्यापक प्रसिध्दीमुळे यावेळी चांगला प्रतिसाद मिळण्याची शक्यता आहे.

(५) सदरचे मत्स्यबीज केंद्र भाडेतत्वावर देण्यासाठी ई-निविदेस दोनदा प्रतिसाद न मिळाल्यामुळे विलंब झालेला आहे.

अमरावती जिल्ह्यात मिशन मेळघाट असे विशेष पॅनेल नेमण्याबाबत

(४९) १४०४०४ (१२-०७-२०१९). श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्हातील मेळघाट या आदिवासी व अतिदुर्गम भागांला लाभ मिळावा यासाठी असलेल्या सर्व योजनांचा पाठपुरावा करण्यासाठी मिशन मेळघाट असे विशेष पॅनेल नेमण्याचे निर्देश मा.उच्च न्यायालयाने शासनाला दिले असल्याचे दिनांक १८ मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मेळघाट परिसरातील डॉक्टरांना प्रतिनियुक्तीवर पाठविल्याने तेथे कायमस्वरूपी डॉक्टर उपलब्ध नसल्याने आदिवासी भागातील कुपोषणात वाढ झालेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

वि.स. ५९४ (४०)

(३) असल्यास, मा.उच्च न्यायालयाच्या या निर्देशांवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

मेळघाट भागात माहे एप्रिल २०१९ अखेर वैद्यकीय अधिकारी गट-अ व गट-ब ची ४४ पदे मंजूर असून सर्व पदे भरलेली आहेत. भरारी पथक योजनेतर्गत मानसेवी वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची २२ पदे मंजूर असून त्यापैकी १९ पदे कार्यान्वित आहेत.

अमरावती जिल्ह्यात विशेषतः म्हणून १४ बालरोग तज्ञ, १० स्त्रीरोग तज्ञ (८ पूर्णवेळ व २ कॉल बेसीसवर) व ८ भुलतज्ञ कार्यरत आहेत.

तसेच प्रथम संदर्भ संस्थांचे बळकटीकरण करण्याकरीता अमरावती जिल्ह्यात कंत्राटी स्वरूपातील ७ बालरोगतज्ञ, ७ स्त्रीरोगतज्ञ व ६ भुलतज्ञ कार्यरत आहेत.

(३) शासन निर्णय क्र.न्यायप्र-०७१८/प्र.क्र.३७३/ आरोग्य-७, दि.२२/०३/२०१९ अन्वये मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रिसोड (जि.वाशिम) तालुक्यात कायमस्वरूपी तालुका कृषी अधिकारी नियुक्त करण्याबाबत.

(५०) १४२४३४ (१०-०७-२०१९). श्री.अमित झनक (रिसोड), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रिसोड (जि.वाशिम) तालुक्यात कृषी अधिक्षक यांच्या दुर्लक्षामुळे कृषी कार्यालयातील अनेक महत्त्वाची पदे रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मागील सहा महिन्यांपासून रिसोड तालुका कृषी अधिकारी कायमस्वरूपी नसल्याने शेतकऱ्यांसाठीच्या अनेक योजना प्रभावित होऊन त्या प्रलंबित राहत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून रिसोड तालुक्याला कायमस्वरूपी तालुका कृषी अधिकारी नियुक्त करण्यासह येथील रिक्त पदांचा आढावा घेऊन रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. अनिल बोंडे (२६-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) तालुका कृषी अधिकारी, रिसोड, जि.वाशिम हे पद रिक्त नसून दि.०८/०६/२०१८ चे शासन निर्णयान्वये श्री.सुनिल साहेबराव नरवडे यांची सदर पदावर बदलीने पदस्थापना देण्यात आली आहे. तथापि श्री.नरवडे हे सदर पदावर अद्याप रुजू झाले नसल्यामुळे सदर पदाचा

वि.स. ५९४ (४१)

अतिरिक्त कार्यभार इतर अधिकाऱ्यांकडे सोपविण्यात आला असून शेतकऱ्यांच्या योजना राबविण्यात येत आहेत. तसेच सर्व कृषि योजनांचे प्राप्त लक्षांकानुसार साध्य पूर्ण करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

सचिव
महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.